

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1767

Vragen van de leden **Schreijer-Pierik** en **Pieper** (beiden CDA) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *ganzen*. (Ingezonden 4 februari 2010)

1
Is het waar dat men – evenals in geval van bestrijding van verwilderde katten – in het bezit dient te zijn van een aanwijzing ex. Artikel 67 Flora- en faunawet om een verwilderde gedomesticeerde grauwe gans met het geweer te kunnen doden?¹
Voldoet een ontheffing ex. Artikel 68 Flora- en faunawet hier niet?

2
Is het u bekend dat er onder «overzomerende», maar feitelijk vaak jaarrond in Nederland verblijvende, grauwe ganzen geregeld grote aantallen verwilderde gedomesticeerde exemplaren voorkomen, alsook varianten van hybridogene oorsprong?

3
Deelt u de opvatting dat beheer van de wilde grauwe gans in de praktijk bemoeilijkt wordt, doordat de jager steeds onderscheid moet maken tussen de wilde gans – die onder ontheffing bestreden mag worden om erkende belangen te beschermen –, en de uiterlijk nauw verwante

verwilderde/hybridogene varianten die niet met dezelfde ontheffing bestreden mogen worden, waardoor de jager voortdurend gereede kans loopt ongewild strafbaar te handelen, met alle gevolgen van dien?

4
Deelt u de mening dat de grauwe gans waar nodig effectief bestreden moet worden, vanwege de schade die hij aanricht en kán aanrichten, en het gevaar dat hij kan opleveren, bijvoorbeeld voor het luchtverkeer nabij luchthavens?

5
Deelt u de mening dat het onwenselijk is als wilde grauwe ganzen als soort dóór kruisen met steeds grotere aantallen verwilderde gedomesticeerde ganzen en hybridogene varianten, waardoor de «zuivere» wilde soort «verwatert»?

6
Bent u bereid het daar toe te leiden dat alle grauwe ganzen en verwilderde exemplaren en hybridogene varianten onder één en dezelfde ontheffing bestreden kunnen worden, teneinde de in de vorige drie vragen genoemde ongewenste ontwikkelingen effectief tegen te gaan?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 24.

Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 3 maart 2010)

1
Gedomesticeerde Grauwe ganzen vallen niet onder de bescherming voor beschermde inheemse diersoorten op basis van de uitzondering genoemd in artikel 4, eerste lid, onder b, van de Flora- en faunawet. De verboden uit de Flora- en faunawet gelden dan ook niet voor deze dieren. De middelen waarmee dieren mogen worden gevangen of gedood zijn echter wel gereguleerd ten behoeve van beheer en schadebestrijding. Daarom is een aanwijzing op grond van artikel 67 door gedeputeerde staten noodzakelijk om deze middelen te mogen gebruiken. Artikel 68 is niet van toepassing, omdat dit artikel slechts toeziet op beheer- en schadebestrijding ten aanzien van beschermde inheemse soorten.

2 en 5
In veel gevallen gaat het om nakomelingen van ontsnapte ganzen uit gevangenschap of die bewust zijn losgelaten. Dit laatste kan het gevolg zijn geweest van het verbod om ganzen te jagen met lokganzen (1988).

De verwilderde gedomesticeerde ganzen, ook wel Soepganzen genoemd, zijn van oorsprong Grauwe ganzen waarbij op een bepaald kenmerk is gefokt. Volgens de onderzoekers verdwijnen deze kenmerken vrijwel na een aantal generaties. Voor de Brandganzen speelt dit probleem niet. Er is geen sprake van een zogenaamde Brandsoepgans. De losgelaten Brandganzen gaan zich gedragen als wilde Brandganzen.

Er vestigen zich ook spontaan wilde ganzenpopulaties.

Volgens de meeste recente schatting gaat het inmiddels om 53.000 broedparen van 13 verschillende soorten. De Grauwe gans is met 35.000 broedparen koploper, daarna komt de Brandgans met 8.300 broedparen en de Soepgans met 3.700 tot 5.000 broedparen. Gevolgd door de Grote Canadese gans met 4.000 broedparen. Broedende Kolganzen en Kleine Canadese ganzen komen alleen lokaal talrijk voor. De populatie van verwilderde exoten en Soepganzen nemen sterk in aantal toe.¹

Vanuit ecologisch oogpunt is hybridisering waarbij kenmerken van de inheemse populatie verdwijnen niet wenselijk. Dit heb ik ook verwoord in de Nota Invasieve Exoten.² De winterpopulatie zuivere wilde Grauwe ganzen (349.000 gemiddeld wintermaximum) worden hierdoor niet bedreigd. Zie tevens mijn beantwoording van vraag 3.

3

Nee, want de wilde gans kan in de periode van 1 oktober tot 1 april verjaagd worden met ondersteunend afschot, hier is geen sprake van aantalregulatie.

In de periode van 1 mei tot 1 oktober zijn het «zomerganzen», dan zijn zowel wilde en verwilderde dieren te bestrijden met het geweer, of anderszins en dit kan door de provincie in de ontheffing worden opgenomen.

4

Ja, de Flora- en faunawet voorziet hier ook in want in het belang van volksgezondheid, openbare en luchtverkeersveiligheid, belangrijke schade aan landbouwgewassen en schade aan flora en fauna, kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen van de verbodsartikelen uit de Flora en Faunawet.

6

Het gaat hier rechtens om twee verschillende besluiten. Ik zie onvoldoende reden om het wettelijk stelsel hiervoor aan te passen. In de uitvoering van beide bevoegdheden kan wel rekening worden gehouden met de genoemde problematiek. De uitvoering van het faunabeheer is de verantwoordelijkheid van de Gedeputeerde Staten. Ik zal de beantwoording van deze kamervragen bij hen onder de aandacht brengen.

¹ Broedende ganzen in Nederland, De levende natuur, jaargang 111, nr 1, pagina 40 ev.

² TK, 26 407, nr. 27.